

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

03 жовтня 2018 року

м. Ужгород

№ 57/8-рк/к

Іршавська міська рада
пл. Народна, 2, м. Іршава, 90100

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України за результатами проведеного дослідження ринку розміщення зовнішньої реклами та суміжних йому ринках,

встановила:

Іршавська міська рада відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та відповідно до статті 140 Конституції України є органом місцевого самоврядування.

В територіальних межах м. Іршава, с. Собатин та с. Лоза повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Іршавською міською радою та її виконавчим комітетом.

Місцезнаходження: пл. Народна, 2, м. Іршава, 90100.

Ідентифікаційний код: 35443553.

Згідно частини 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень.

Відповідно до абзацу 1 статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Статтею 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Частиною 3 статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим — також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.

Статтею 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність.

Відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції» (стаття 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції»). Цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України.

Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 № 280/97-ВР (із змінами та доповненнями) до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить надання дозволу в порядку, встановленому законодавством на розміщення реклами.

Діяльність на ринку розміщення зовнішньої реклами регулюється Законами України «Про рекламу» від 03.07.1996 № 271/96-ВР (із змінами та доповненнями), «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 06.09.2005 № 2806-IV (із змінами та доповненнями), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 (із змінами та доповненнями) (надалі – Типові правила) та іншими нормативними актами.

Відповідно до вимог Закону України «Про рекламу» та Типових правил розміщення зовнішньої реклами, зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та у порядку, встановленому виконавчими органами сільських, селищних, міських рад.

Пунктом 3 постанови Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067 «Про затвердження Типових правил розміщення зовнішньої реклами» встановлено, що органи місцевого самоврядування зобов'язані привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Типові правила розміщення зовнішньої реклами регулюють відносини, що виникають у зв'язку з розміщенням зовнішньої реклами у населених пунктах та визначають порядок надання дозволів на розміщення такої реклами.

Рішенням Іршавської міської ради від 29.03.2013 № 829 затверджено Правила розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин (із змінами й доповненнями).

Згідно з пунктом 38 Типових правил розроблення необхідної технічної документації, монтаж (демонтаж) рекламного засобу здійснюється спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

Відповідно до пункту 49 Типових правил розміщені вивіски чи таблички підлягають демонтажу за рахунок коштів юридичних осіб або фізичних осіб - підприємців, якими вони були встановлені.

Згідно з підпунктами 6.2.1-6.2.3 пункту 6.2 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин демонтажу або видаленню підлягають:

- спеціальні конструкції, власника яких встановити неможливо;
- самовільно розміщені спеціальні конструкції, дозволи на розміщення яких не видавалися, або дію їх скасовано;
- самовільно розміщені рекламні засоби на фасадах будівель, споруд, огорожах, інших елементах вуличної інфраструктури.

Пунктом 6.3 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин визначено, що демонтаж спеціальних конструкцій, наведених у п.5.4., які розташовані на об'єктах комунальної власності, здійснюється Іршавським комунальним підприємством «Тепло-Місто» в п'ятиденний строк на підставі рішення виконавчого комітету Іршавської міської ради за поданням відповідальної особи.

Відповідно до пункту 6.4 розділу VI Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин демонтаж проводиться з подальшим відшкодуванням

Іршавському комунальному підприємству «Тепло-Місто» витрат, пов'язаних з цим, за рахунок коштів осіб, що допустили порушення цих Правил.

Демонтована конструкція зберігається у спеціально відведених для цього місцях (відповідають умовам схоронності та збереження рекламних засобів) і може бути повернута власнику після сплати вартості робіт по демонтажу і вартості її зберігання згідно підтверджуючих документів.

У разі коли власник демонтованої спеціальної конструкції невідомий, власника не встановлено або власник протягом визначеного законодавством терміну не витребує її, таке майно визнається безхазяйним і переходить у власність територіальної громади Іршавської міської ради в порядку, визначеному законодавством.

Комунальне підприємство «Тепло-Місто» створене відповідно до рішення сесії Іршавської міської ради від 14.09.2007 року на базі відокремленої частини комунальної власності територіальної громади м. Іршава.

Комунальне підприємство «Тепло-Місто» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має розрахункові рахунки в банківських установах, печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити. Комунальне підприємство «Тепло-Місто» діє на підставі Статуту, затвердженого рішенням Іршавської міської ради від 14.09.2007 року (із змінами й доповненнями).

Оскільки здійснення діяльності із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання є послугою, за яку справляється плата коштами юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, якими такі рекламні засоби були встановлені, то покладення обов'язків щодо визначення виконавця таких послуг безпосередньо в Правилах розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин на комунальне підприємство «Тепло-Місто», свідчить про надання такому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, які також можуть надавати аналогічні послуги на території м. Іршава та с. Собатин.

Комунальне підприємство «Тепло-Місто» може здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а в наслідок дії зовнішніх факторів, одним із яких є дії органу місцевого самоврядування, що може мати негативний вплив на конкуренцію та призвести до спотворення конкуренції на ринку послуг із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання в межах м. Іршава та с. Собатин.

Також, вказаними приписами Іршавська міська рада та її виконавчий комітет опосередковано примушують суб'єктів господарювання, які розміщують зовнішню рекламу на території м. Іршава та с. Собатин, здійснювати оплату коштів за демонтаж рекламних засобів та їх зберігання виключно виконавцю таких послуг – комунальному підприємству «Тепло-Місто».

Визначення Іршавською міською радою комунального підприємства «Тепло-Місто» виконавцем послуг із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання без конкурсної процедури, може призвести до встановлення комунальним підприємством завищеної вартості таких послуг, яку змушені будуть оплачувати учасники ринку – розповсюджені зовнішньої реклами та позбавило їх права вибору інших суб'єктів господарювання, які можуть надавати аналогічні послуги.

Крім того, виходячи з положень пункту 38 Типових правил, демонтаж рекламних засобів може здійснюватися не лише комунальними підприємствами, а й іншими спеціалізованими підприємствами, установами та організаціями.

Відповідно до пункту 2 статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Згідно з приписами частини 2 статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Отже, відповідно до вказаних законодавчих норм, реалізація Іршавською міською радою покладених на неї повноважень, має здійснюватись з дотриманням вимог чинного законодавства, у тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Згідно з абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції;

Частиною 3 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що вчинення антиконкурентних дій органів влади органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється і тягне відповідальність згідно із законом.

Таким чином, дії Іршавської міської ради, які полягають у прийнятті Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин, затверджених рішенням Іршавської міської ради від 29.03.2013 № 829, яким комунальне підприємство «Тепло-Місто» визначено виконавцем послуг із демонтажу рекламних засобів та їх зберігання, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції на ринку послуг з демонтажу рекламних засобів та їх зберігання.

Враховуючи зазначене та керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» абзацом 7 пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, з метою запобігання порушень законодавства про захист економічної конкуренції, адміністративна колегія територіального відділення,

р е к о м е н д у є :

1. Іршавській міській раді (ідентифікаційний код – 35443553) припинити дії, які містять ознаки порушення, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, а саме надання окремому суб'єкту господарювання переваг, які ставлять його у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції, а також усунути причини виникнення цього порушення і умови, що йому сприяють, шляхом приведення Правил розміщення зовнішньої реклами на території м. Іршава та с. Собатин, затверджених рішенням Іршавської міської ради від 29.03.2013 № 829, у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

2. Про результати розгляду рекомендацій повідомити територіальне відділення у місячний строк з дня їх отримання.

Відповідно до частини 2 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи посадовими особами, яким вони надані.

Згідно з частиною 3 статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова відділення –
голова колегії

_____

В. Шаленик